

bok recensioner

Utmärkt, lättillgänglig och innehållsrik lärobok i familjeterapi

MATHS LUNDSBYE: GÖRAN SAMDELL, ROLAND FERM, PER WÄHRBORG, BILL PETITT

Familjeterapins grunder – ett interaktionistiskt perspektiv

Natur och kultur

Boken består av 5 delar. I den första beskrivs familjeterapins utveckling och olika skolor. Strukturell och systemisk grundsyn, generell systemteori samt familjeterapins mål behandlas bl.a. Andra delen redovisar den teoretiska bakgrunden och begrepp som homeostasfamiljesystemets struktur och dysfunktionell kommunikation. Tredje delen handlar om hur familjeterapi praktiskt bedrivs, hur terapeuten med olika tekniker kan förändra kommunikation och struktur i familjen. 4:e delen handlar om sk co-terapi-fördelar med att två terapeuter arbetar tillsammans och de svårigheter som detta kan medföra. Den ger råd då det gäller hur terapeuten kan arbeta med sin egen personliga utveckling. Den sista delen behandlas lämplig utbildning liksom lämplig litteratur för fortsatta studier i ämnet.

Under 50-talet gjordes en mängd observationer av hur schizofrena patienter interagerade med sina familjer. Man märkte att vissa patienter inte kunde möta sina familjer

utan att kollapsa i ångestfall. Man märkte också att förbättring hos en patient kunde resultera i att andra familjemedlemmar fick psykiska symtom och att patientens äktenskap riskerade att upplösas när han blev friskare. Begreppet dubbelbindning utvecklades. Familjeterapi är numera inte bara ett alternativ till individterapi. Erfarenheten har visat att den kan erbjuda ett snabbare och på lång sikt mindre resurskrävande sätt att behandla plågsamma symtom. Familjeterapi kan åstadkomma förbättring där andra terapiformer inte har gjort det. Detta gäller bl.a. vid psykosomatiska symtom och vid psykosbehandling.

Och äntligen finns det nu en utmärkt och trots sin lättillgänglighet mycket innehållsrik lärobok i ämnet. Boken är ett grupparbete och det har säkert bidragit till att de så väl täcker sitt ämne. Det jag saknar är ett kapitel om diagnos. Inte för att med diagnosställande begränsa användbarheten av familjeterapi utan för att tillföra ytterligare kunskap i det terapeutiska arbetet med svårt störda familjer. Som fortsatt läsning kan rekommenderas "Paradox och motparadox" som getts ut på samma förlag och som är en spännande illustration till familjeterapins användbarhet.

Kerstin Lauren

Behandling vid alkoholism

ED: JAN WADSTEIN & BENGT STERNEBRING

Teoretiska och praktiska synpunkter på alkoholism

Första Malmösymposiet om alkoholism

Ferrosan Malmö 1981
255 sid

Alkoholkliniken vid Malmö allmänna sjukhus har i samarbete med AB Ferrosan arrangerat ett sympo-

sium om alkoholism 9–10 oktober 1980. Nu föreligger en sammanställning över föredragen och diskussionerna vid detta symposium.

Vissa av bidragen till denna skrift är rätt teoretiska och inte särskilt tillgängliga för klinikerna medan andra artiklar ger värdefulla översikter av kliniskt intresse. Jag tycker att det för den genomsnittliga psykiatern skule ha varit till större glädje om de teoretiska kapitlen skule ha varit mer översiktliga beträffande vetenskapliga undersökningsresultat. Det är för den praktiskt verkssamma läkaren av mindre intresse att få detaljfrågor från teoretisk forskning redovisade för sig.

Två undersökningar med olika metodik visar att i synnerhet hos äldre alkoholister tycks alkoholmissbruket leda till ett påskyndande av det normala åldrandet. Mats Berglund från Lund berättade om sina studier med mätning av regionalt cerebralt blodflöde, vilka tyder på att ett accentuerat åldrande drabbar alkoholister över 50 år. Liknande resultat visar Hans Bergman från Karolinska institutet i en studie av sambandet mellan neuropsykologiska och datortomografiska fynd hos alkoholister.

Olof Tottmar från Zoofysiologiska institutionen i Uppsala har en bra översiktsartikel om Antabus och dess effekter. Denna artikel innehåller många viktiga synpunkter för klinikern. Bl.a. nämns att ett tjugotal dödsfall i samband med Antabus-alkoholreaktionen är beskrivna. Vidare redovisas i artikeln rätt ingående kontraindikationer, biverkningar och interaktion med andra läkemedel. Även Antabusimplantationen diskuteras.

Jan Wadstein och Bengt Sternebring har i slutet av boken ett värdefullt kapitel om behandlingsriktlinjerna vid alkoholism på det sätt man behandlar i Malmö. Här ges många praktiska synpunkter som andra psykiater kan ha gläde av. Man får konstatera att dessa två gjort en förtjänstfull insats vid sammanställ-

ningen av denna bok. Det är ett värdefullt initiativ alkoholkliniken i Malmö tagit med att publicera detta symposium och man hoppas att fler symposier skall komma att ordnas.

Börje Lassenius

Våra recensenter

Kerstin Lauren är biträdande överläkare i barnpsykiatrisk verksamhet vid barnkliniken, Danderyds sjukhus, *Börje Lassenius* överläkare vid Psykiatriska klinikerna, Sundsvalls lasarett.

2nd WORLD CONGRESS FOR INFANT PSYCHIATRY

"2nd WORLD CONGRESS FOR INFANT PSYCHIATRY"
"Infancy in a changing world"

Cannes (France) March 29, April 1, 1983.

This Congress is sponsored by the World Association for Infant Psychiatry (W A I P).

Those who are interested by this Congress must request applications-forms to the secretary of the local organizing committee:

Professeur Agrégé Philippe MAZET: consultation Vincent de Paul, Hôpital de La Salpêtrière: 47, boulevard de l'Hôpital 75651 PARIS CEDEX — tél. 584 14 12 poste 29.07".

Bennett reisebyrå, c/o Inger Wahlstad Spesialreiser, Carl Johans gt 35, Oslo 1, arrangerar en gruppresa tillsammans med Air France. Hänvändelse direkt till Bennett Reisebyrå.

Böcker till redaktionen

Willi Railo, Sigmund Strømme & Grete Waitz

Stressa av, kom i form

Hur man slutar stressa, mår bättre och orkar mera.

LiberFörlag, Malmö, 1982, 93 kr, 258 sid

Om etik i sjukvårds- och forskningsarbete

LIC Förlag, Solna 1982, 63 kr, 121 sid

Jack Lee Rosenberg

Total orgasm

Sexualitet och kroppsfrigörelse

Natur o Kultur, Tempus, Lund 1982, 94 kr, 172 sid

Britta Alin-Åkerman

De första sju åren

En helhetssyn på barns utveckling
Natur o Kultur, Malmö 1982, 105 kr, 227 sid

Gunilla Lindén

Byta föräldrar

— en bok om familjevårdens möjligheter och omöjligheter

LiberFörlag Malmö 1982, 60 kr, 166 sid

Så gjorde vi

arbetssätt och metoder i projektet social utvecklingsplanering i Norrbottens län

Socialstyrelsen redovisar 1982:9, 122 sid

Mary Ann Spencer Pulaski

De första åren

Piaget för föräldrar

Norstedts, Malmö 1982, 94 kr, 171 sid

Dagmar Lagerberg

Du skall icke slå

Om fysisk och psykisk misshand av barn.

Liber, Förlag, Sthlm 1982, 255 sid

Renée Höglén

Skändad

Om sexuellt missbruk av barn

temanova, Rabén & Sjögren, Ysta 1982, 70 kr, 135 sid

Anna Lena Holmgren

Försämrad blåskontroll under åldrandet

— en studie kring de psykiska och sociala aspekterna

Rapport från Institutet från Gerontologi nr 48, Jönköping, 1982, 48 s

Ray Clark mfl

Rullstolsidrott: Teknik och träning i Friidrott

LiberFörlag, Sthlm 1982, 83 kr, 121 sid

Paul Lindblom

Socialpolitiken och den problematiska välfärden

En bok för socialarbetare, AWL Gebers, Göteborg 1982, 258 sid

Statens invandrarverk

Flerspråkig samhällsservice — en faktamaterial

SIV rapport nr 6/82, 10 kr, 84 sid

Stein Ringen & Kare Waernes (red)

Sosialpolitikk i 1980-åra

Artikler om fordeling og omsorg i overgangstid

Gyldendal norsk forlag, Oslo 1982, 112 sid

Massmedier barn- och ungdomskultur

Brottsförebyggande rådet, BRÅ 1982: 5, Skolöverstyrelsen 1982 1 sid, Sthlm 1982

Socialmedicinsk tidskrift nr 2 1982